

HADÜZENET

az ostobaságnak, amelybe bele akarják fullasztani községünket

Csaknem fél éve vagyok önkormányzati képviselő, azt hiszem itt az ideje, hogy településünk nyilvánosságához forduljak közös ügyeinkkel kapcsolatban.

Hogy miért ilyen formában? Hogy miért nem a címben is kikarikózott helyi lapban jelent meg az írásom? Nos, mert a Polgármester Úr testületi ülésen határozottan megtagadta, hogy az újságban képviselői vélemény jelenhessen meg...

Mivel több, mint hét évet dolgoztam az önkormányzatnál, azt hittem, hogy túl sok újdonságot nem hozhat majd ez az új szerep, de be kell vallanom, hogy tévedtem.

Arra az aljas, gyomorforgatóan hazug, manipulatív kommunikációs stratégiára, ami az elmúlt időszakot községünk vezetője és néhány hű csatlósa részéről jellemezte, nem számítottam. Nem is tudom, hogy sírjak-e vagy nevessek azokon a hülyeségeken amik mostanában néhány embernek köszönhetően közszájon forognak.

Úgy gondoltam, hogy tovább már nem hagyom ezt szó nélkül és felveszem a kesztyűt.

Előljáróban: már nem állok munkaviszonyban az önkormányzattal. A Képviselő-testület tavaly novemberben úgy határozott, hogy tekintettel a nagyon nehéz anyagi helyzetre, nincs szükség a munkámra.

Többektől hallottam már hogy a polgármester a választások után biztos bosszúból rúgott ki. Az kétségtelen hogy nem örült annak, hogy bekerültem a testületbe, de ugye településünk első embere csak nem lehet ilyen kisstílű, pitiáner és ostoba?

Természetesen, mint munkavállaló nem örültem a döntésnek, hiszen új munkahely után kellett nézmem, de képviselőként úgy gondolom, hogy az elkövetkező időszak az önkormányzatnál a túlélésről és valamilyen fenntartható és működőképes intézményi struktúra kialakításáról kell hogy szóljon, nem pedig a további pénzszorásról, fejlesztésekről és pályázatokról. Ehhez pedig a polgármester főállású státuszának fenntartása is erősen megkérdőjelezhető, nem hogy mellé még egy további adminisztratív munkaerő alkalmazása, mint ami én voltam.

Gondolom sokan hallották már, hogy mégis perben állok az önkormányzattal. Hogy miért?

Nos mert a képviselő urak többsége úgy döntött, hogy több mint hat éves munkaviszony után mindössze két hónapos felmentési idővel vegyem a kalapom és kb. örüljek, hogy felét nem kell ledolgoznom.

Hogy ezt a döntésüket milyen sugalmazások és információk birtokában és milyen hangulatban hozták meg? Hát... mindenesetre én elmondtam, hogy szerintem az esetemben milyen jogszabályi előírások lennének a követendőek. Mégsem ezek alapján jártak el. Meggyőződése, hogy a döntéssel törvényt szegtek, ezért bírósághoz fordultam.

Érdekeséggéppen azért megemlíteném, hogy korábbi munka- és mostani képviselőtársam, Ferencz Zsolt az önkormányzattól történő távozásakor (négy éve!), úgy kaphatott 100e Ft juttatást, hogy nem elküldték, hanem ő mondott fel, mivel jobb állást ajánlottak neki...

Na de erről ennyit, a döntés inentől a Bíróságra tartozik.

E kicsit hosszúra nyúlt bevezető után szeretnék némi áttekintést nyújtani az önkormányzatunk helyzetéről, amely egyáltalán nem olyan rózsaszín, mint amiről a Polgármester Úr lapjában olvashatnak.

Napjainkban sokat lehet hallani arról, hogy gyökeresen átalakítják az önkormányzati rendszert – véleményem szerint lenne is hova nyúlni – de jelenleg az önkormányzatnak még rengeteg feladata van: a helyi közigazgatás, szociális igazgatás, óvoda és alapfokú oktatás, egészségügy, valamint a klasszikus községüzemeltetési feladatok, a közvilágítás, temetők, közutak, járdák, árkok, zöldterületek gondozása, a helyi közművelődés és sport támogatása. (a felsorolás nem teljes körű)

Ezek egy részére célzottan nyújt támogatást az állam, a többit nem címkézett, általános forrásokból (a településen lakók által befizetett SZJA egy része, működési alapszabvány), valamint „helyi” bevételekből (gépjárműadó és más helyi adók) kell megoldani.

Az önkormányzat akkor gazdálkodik jól, ha ezek a bevételek nemcsak hogy elégségesek a feladatok ellátására, hanem ha van egy olyan stabil bevételi többlet is, ami fedezetet nyújt a beruházásokra.

Szinte a csapból is az folyik, hogy az állam nem ad elég pénzt az önkormányzatoknak. Nos ha egy település vezetője ilyet mond vagy ír, akkor teljesen biztosak lehetnek benne, hogy hazudik.

Aki ilyet állít, az ezzel csak azt ismeri el, hogy alkalmatlan egy település irányítására.

A források ugyanis elegendőek. Igen, jól olvasták, elegendőek, de persze csak akkor, ha a valóságoknak megfelelő, hatékony intézményi struktúra látja el a feladatokat.

Ez viszont a települések legtöbbszöréről, köztük sajnos a miénkről sem mondható el. Tavaly már csak 10 millió forintos hitel felvételével sikerült megvalósítani az Arany János utcai „mintaberuházást”, amelynek törlesztése és kamatai öt évig fogják terhelni az egyébként is működési hiányos önkormányzatot.

Az elmúlt évek során rengeteg fejlesztés történt, létrehoztunk egy az első pillantásra csillogó-villogó, csodaszép Patyomkin falut. De a második, alaposabb pillantásra már látszik a díszletek mögött a szomorú valóság.

Az önkormányzat ezen időszak alatt ugyanis felélte az összes pénzügyi tartalékát, miközben a beruházások többsége semmivel sem járult hozzá a működési költségek csökkentéséhez, vagy a bevételek növeléséhez, ráadásul a közszolgáltatások, közösségi élet fejlesztéséhez is csak alig. Jórészt kihasználatlan, üresen kongó, csicsás épületmonstrumokat építettünk, felesleges presztízsberuházásokat hajtottunk végre. (ráadásul a fejlesztések körüli történések is megérintenek egy külön misét).

Persze egy beruházás hasznossága, értelmessége mindig egyéni megítélés kérdése is, de azt egyszerűen nem értem, hogy községünk irányítói miért nem látták, miért nem akarták látni azt, hogy a fennálló rendszer nem fenntartható. Sőt inkább mindent megtettek annak érdekében, hogy a problémát a szőnyeg alá söpörjék. Hogy mi lett ebből?

Idén az önkormányzat költségvetésében 11,4 millió forintos a működési hitel szerepel, 2,5 milliós ingatlanértékesítés (=vagyonfelélés) mellett.

Miből is adódik a működési hiány?

Valószínűleg az önkormányzati feladatellátás teljes spektrumában lehetne javítani a gazdálkodás hatékonyságát, sőt szükségesnek is tartom a széles körű áttekintést, de a Tanakajddal közösen fenntartott két intézményünk ebből a szempontból tagadhatatlanul meghatározó jelentőségű.

Az iskola és óvoda kapacitása és alkalmazotti gárdája az elmúlt 15 év során gyakorlatilag változatlan maradt, vagy még inkább kis mértékben növekedett is. Ezzel szemben az óvodát és iskolát igénybe vevők száma folyamatosan csökken. Az iskola létszáma a legutóbbi statisztika alapján 156, az óvodáé 58 volt. Tizenöt éve ezek a számok 200 illetve 90 körül alakultak...

Az állami támogatás csak optimális gyermeklétszámot feltételezve, kb. 23-25 fős osztályok (25+ fős óvodai csoportok) esetében nyújtana elfogadható fedezetet a működtetésre. Nekünk viszont van olyan osztályunk ahova 13, sőt olyan is, ahova csak 10 gyerek jár!

Ezért aztán az oktatásra adott állami forrásokon felül Szécsenynek 11-11 millió forinttal kell támogatni a két intézményt (és ehhez jön még a kajdi rész is). Mindez úgy hogy az intézmények a

jelenlegi működési keretekhez viszonyítva meglehetősen szerény kiadásokkal terveztek. Ebből azért lett „csak” 11,4 milliós működési hiány, mert az önkormányzat egyéb feladatainak legtöbbszörénél is lefaragások történtek. És akkor a bölcsődeépítéshez, vagy más beruházásokhoz szükséges források előteremtéséről még szó sincs. Polgármester Úr önkormányzati ülésen elhangzott véleménye szerint ez a helyzet nem ad okot az aggodalomra, semmilyen változtatásra nincs szükség. Valóban???

Tényleg a végtelenségig képesek vagyunk finanszírozni a ránk eső hiányt és emellett normálisan ellátni egyéb feladatainkat? Aki ezt a tények ismeretében elhiszi/hangoztatja, arra nem tudok mást mondani, mint hogy jobb esetben ostoba bolond, rosszabb esetben a rendszeren élősködő parazita.

Sokszor elhangzott már, hogy kevés a gyerek és hogy több kellene, de a sápiózáson túlmenő, épkezláb, valóban megoldást jelentő javaslatot eddig még nem nagyon hallottam.

Szombathely közelsége, a szülők városi munkahelye/sznobizmusa/egyéb szempontjai miatt az iskolás korú gyermekek egy részét valószínűleg mindenképpen elveszítjük, de a pontos okokat és körülményeket feltárni hívatott, Tóth Csaba képviselőtársam által felvállalt vizsgálatot Polgármester Úr méltatlan eszközökkel megakadályozta. Részben ennek következményeként képviselőtársam az óta sajnos le is mondott a tisztségéről.

A demográfiai helyzet javulása 5-10 éven belül reálisan nem várható, a születési arány legjobb esetben is maximum szinten marad. Komoly betelepedési hullámra számítani – illetve ezt utcanyitással, kedvezményes telekvásárlási lehetőséggel ösztönözni – anyagi források hiányában és a nagy kiköltözési roham lecsengése miatt szintén nem reális lehetőség.

Nem lehet, hogy inkább a kapacitásokat kellene a valós igényekhez igazítani? A faluban azt kezdte terjeszteni néhány idióta, hogy én és néhány képviselőtársam az iskola bezárását tervezzük. Nos, épp ellenkezőleg, néhányan ugyanis képesek voltunk szembenézni azzal, hogy a jelenlegi rendszer nem fenntartható és megpróbáltunk és próbálunk kiutat, optimális megoldási lehetőségeket keresni.

Véleményem szerint érezhető hiánycsökkentés csak átalakításokkal, az alkalmazotti létszám csökkentésével érhető el. Elbocsátások, jobb esetben nyugdíjazások nélkül nem megy, de néhány ember személyes érdekei talán nem fontosabbak, mint községünk egészének java. A kérdés inkább az, hogy hogyan lehet ezt úgy megtenni, hogy a legkevesebb fájdalommal járjon és a szolgáltatások színvonala érdemben ne csökkenjen, bár én személy szerint növekedést se tartok elképzelhetetlennek.

Mivel polgármesterünk eddig csak a hangulatkeltésben jeleskedett és látványosan nem hajlandó semmilyen lépést tenni a nyilvánvaló és fenyegető problémák elhárítása érdekében, ezúton szeretném felkérni Önöket az együtt gondolkodásra! Kérem, hogy akinek bármilyen előremutató, megoldást segítő elképzelése van, az bátran keressen meg engem vagy képviselőtársaimat, sőt a témáról akár egy valódi lakossági fórumot sem tartok ördögtől való ötletnek.

Úgy gondolom, hogy létfontosságú az, hogy ne hazugságok és féligazságok röpködjenek, hogy beszéljünk közös dolgainkról, hogy az elképzelések ütköztetése nyíltan, a közösség minél szélesebb körét bevonva történjen és nagyon sajnálom, hogy ehhez településünk első embere nem hajlandó még kereteket sem biztosítani.

Vitaindítónak vázlatosan néhány megoldási lehetőség:

1. Tiszteletdíjas polgármester. A főállású polgármester több mint 6,5 millió forintba kerül a falunak évente. Hihetetlen pofátlanságnak tartom, hogy ilyen költségvetési helyzetben, vadonatúj Audi A6-ossal a feneke alatt valaki nem hajlandó önmérsékletet gyakorolni. A ténytudás kedvéért a választások óta tételes költségelszámolást nem mert benyújtani, illetve az idei évre vonatkozóan már nem ezt, hanem a fizetésén felüli 20%-os költségátalányt kérte, amely erejéig ígéret hangzott el közcélú felajánlásokra. Kíváncsian várom, hogy legalább ez megvalósul-e?

2. A kapacitások helyi szinten történő csökkentése

- iskolai, óvodai adminisztráció és technikai személyzet teljes összevonása a körjegyzőséggel
- konyha át/kiszervezése
- három óvodai csoport helyett kettő
- Az iskolában a felesleges(?) csoportbontások megszüntetése, az oktatási törvényben meghatározott minimálisan kötelező alkalmazotti létszámra beállítás
- az iskolai alsó tagozatán összevont osztályok

3. Az iskola egyházi fenntartásba adása

4 Óvoda összevonása (papíron) valamely környékbelivel (a tagintézményi támogatás 4+ millió Ft)

5. Más települések gyermekeinek bevonása

Szerintem a fentiek előnyeinek és hátrányainak részletes vizsgálata, esetleg itt nem szereplő más megoldási lehetőségek felvázolása és közülük a legjobbak kiválasztása és megvalósítása kellene hogy legyen az elkövetkező időszak legfontosabb feladata.

Jelenleg én az iskola esetében az utolsó pontot tartom a legjobb megoldásnak. De ez vajon sikerülhet-e szórólapos partizán gyermekrabló akciókkal? Sikerülhet-e úgy, ha nem ülünk le tárgyalni a környező települések vezetőivel? Ha nem ajánlunk számukra is reális, elfogadható nyereség/veszteség aránnyal járó kompromisszumot? Vajon játszhatunk-e arra, hogy a környéken valamelyik másik iskola fenntartói nálunk előbb dobják be a törölközőt és ez majd kihúz minket a bajból?

Mikor már mindenki lépett a környéken valamilyen társulás irányába, csak éppen mi nem?

Szerintem nekünk is az együttműködés, a környező településekkel közös oktatási intézmény(ek) létrehozása lehet a túlélés igazi záloga. Azon kellene gondolkodnunk, hogy ez hogyan, milyen formában lenne a legjobb, hogyan tudnánk a megfelelő oktatási színvonal, korlátozott anyagi lehetőségek, helyben történő feladatellátás háromszögből a lehető legtöbbet kihozni.

A bölcsődéről, mint univerzális csodaszerről

A polgármesterünk és néhány képviselőtársam által sulykolt gondolatmenet valahogy így épül fel: Aki ide jár bölcsődébe, az ide fog járni óvodába és ide fog járni iskolába is. Vagyis segítene a helyi gyermekek helyben tartásában, illetve más településekről a gyermekek idecsábításában, ezzel növelve a létszámot és segítve a finanszírozást.

Elsőre valóban tetszetős érvrendszer, csakhogy téves, mivel nem számol jónéhány dologgal:

- Eddig hány gyermeket is vesztek konkrétan az intézményeink egy helyi bölcsőde hiánya miatt?
- Az édesanyáknak van hova visszamenniük dolgozni?
- Valóban olyan jó az, ha a gyermek már másfél-két éves korában elszakad az édesanyjától?
- A bölcsőde nem kötelező feladat, az állam csak kb. 60-65%-os arányban finanszírozza, gyermekenként úgy 300-400e Ft plusz forrást kellene előteremteni. Honnan, ha már most sincs?
- Az évi 12-15 gyermekszületésből mindenki be fogja írni a gyermekét? Ha nem, márpedig ez valószínű, akkor hogyan töltünk fel egy 20 fős intézményt? Tényleg nem lesz gond, ha nem teljesítjük a pályázatban vállalt kötelezettségeinket?
- A beruházáshoz szükséges saját erőt honnan teremtjük elő? Mit adunk el? Vagy még egy kis hitel?
- Vajon a községünkben érdekelt kb. 5-8 család helyzetének javítására valóban ez a legjobb módszer? Ha már mindenképp lépni akarunk ez ügyben, akkor mi lenne pl. ha a bölcsőde fenntartására szánt (nem létező) saját pénzünk felét kiosztanánk nevelési támogatásként az otthon maradó anyáknak? Akár azzal a feltétellel, hogy amennyiben a gyermek nem ide jár majd, a támogatás visszafizetendő!
- Ha más településekről számítunk gyermekekre, akkor az ő szülei miért is választanák a vasszécsenyi intézményt, különös tekintettel a szombathelyi munkahelyek primátusára, és a környékbeli bölcsődeépítésekre?
- Jó-e nekünk, ha a környékről esetleg mégis ide hozzák a gyermekeket, ha minden környező önkormányzat úgy nyilatkozott, hogy elvi támogatást igen, de pénzügyit nem tud nyújtani, többek között azért is, mert tisztában van a szolgáltatás hátsó szándékával?
- Az óvoda/iskola helyzetének javítása szempontjából van-e értelme ennek az egész ide vonzási mizériának, ha tudjuk, hogy egy bölcsődés az állami normatíván felül minimum 300-400e Ft-ba kerül, míg a jövőbeli óvodás/iskolásért maximum 300e Ft-ot kapunk?

Vagyis ha a 20 fős bölcsődével valami csoda folytán 4-5 év alatt sikerülne is 25 fővel növelni az iskola/óvoda létszámát, még mindig csak ugyanott vagyunk ahonnan indultunk, és büszkeségtől dagadó kebellet masírozhatunk tovább a palló vége felé, ami a gazdasági csőd szakadéka fölé nyúlik.

Ezek után kérdelem én, valóban kell nekünk, valóban megoldás egy zöldmezős beruházásként felépített bölcsőde? Már azokon kívül, akiknek a túlázott munkákból esetleg csurran-cseppen...

Lehet Pató Pált játszani és azt mondani, hogy „**Ej, ráérünk arra még**”, hiszen úgylát nagy változások várhatóak, az állam átveheti az iskolákat, vagy finanszírozza a pedagógusok bérét (ez egyébként kevesebb támogatást jelentene, mint amit most kapunk!), DE ez legkorábban 2012 szeptemberétől történik. Arra számítva húzni az időt, hogy ránk szakad a nemzeti bank, vagy hogy nem nekünk kell meglépni a kellemetlen átalakításokat, duplán is bűn! Egyrészt konzervál egy nem hatékony rendszert, másrészt pedig a semmittevésével töltött újabb másfél év totális csődbe viheti az önkormányzatot.

És ha ez megtörténik, nem önhibánkon kívül történik majd meg!

Ha a vége az is lesz, hogy átveszi az oktatást az állam, nem lenne jobb, ha egy fenntartható, működőképes rendszert venne át, amelynek épp ezért jóval nagyobb esélye van a megmaradásra, nem pedig egy szanalással fenyegetett csődtömeget?

Három kérdéssel zárnam:

- Vajon az előbbieken alapján én meg akarom szüntetni a helyben történő alapfokú oktatást?
- Mennyi adósságot akarunk még az utódainkra terhelni? Mennyi el nem készült járdát, szétmálló utat, összedőlő ravatalozót, elmaradó közösségi rendezvényt ér még meg nekünk a begyepesedett intézményi struktúra fenntartása, bizonyos emberek kényelmes állásának megőrzése és a polgármesteri kézi vezérlés?
- Vajon ki és miért kezdett el minden valós alapot nélkülözve iskola megszüntetési szándékról beszélni, szülőket hergelni, illetve kik is az iskola igazi ellenségei?

Megtisztelő reakcióikat és javaslataikat várva, üdvözlettel:

Kovács Szilveszter, önkormányzati képviselő